

Zánět slepého střeva

Pro t. l. píše Dr. Miloslav J. Breuer, Lincoln, Nebr.

Proč jest to, že jest nyní o tolik více té nemoci, kterou nazýváme zánětem slepého střeva, nežli bývalo dříve? Za doby mládí našich otců, nebylo o této nemoci ani slyšeti. Pak se "vynašla" a od té doby jí stále přibývá; každý rok je jí více, až dnes je o ní slyšeti ze všech stran, a každý rok je na ní operováno tisíce lidí. Toomno se mohou připsati dvě příčiny, čili dva způsoby vysvětlení. První jest, že této nemoci nepřibývá tolik jak se zdá; vždy jí bývalo mnoho případů, jen že se nepoznávaly. Lidé na ní umírali, a nikdo neznal příčinu jejich smrti. Neoperovali se, nevyložili se, a zemřeli za "neznámých příčin", zapomnělo se na ně, poněvadž toto jméno "zánět slepého střeva" nebylo známo; nebylo stále před lidmi opakováno aby se mu divili, a hrozili se jej. Minulému pokolení lékařství nebyla známa patologie slepého střeva; nedovedli si vysvětliti jeho přítomnost v těle, a neznali co se v něm děje, za zdraví i v nemoci. Neznali tedy zevnější příznaky v zápalu jeho, a když se tyto objevily, nedovedli je poznati a stotožniti s určitou nemocí.

Dnes jsou tyto příznaky tak dobře známy, nikoli pouze lékařům, nýbrž i lidu, že dovede i každý laik ihned udělati diagnosu. Dříve se tyto příznaky, a smrt která je následovala, vysvětlovaly zápalem střeva, a jinými neurčitými jmény. Také někdy se na to operovalo. Když někdy se slepé střevo roztrhlo a hnís se rozlil do břišní dutiny, kdež se pak utvořila velká dutina hnisu, a když si byl operátor velice jist své diagnosy, a zároveň měl neobvyčejnou odvahou, odvážil se proříznouti otvor ze strany do této dutiny a hnis vypustiti.

Teprve před dvaceti léty učinil professor McBurney v New Yorku první operaci na zánět slepého střeva podle nynějšího způsobu; totiž, vyjmúti ho úplně. Potom to vzalo ještě mnoho let nežli lidu tomu věřili a nechali se operovati. Musíme si pamatovati že v tu dobu nebylo operování v takovém dokonalém stavu jako nyní, a lidé v něm neměli takovou důvěru. Považovali operaci za pouze jeden krok vzdálenou od jisté smrti. Se zánětem slepého střeva

Matčina nekonečná práce a starosti stále sjírají její sílu a zanechávají známku temných očí a ustranosti—ona pak sestárne před jejím čase.

Každá matka která jest unavenou a sešláblou, měla by ihned počíti užívati

SCOTT'S EMULSION

z Norvézského jaterního tuku.

jako zesilující potrava a obrnující sílůvka, aby její krev mohla zbohatnouti a zbudovati její nervy dříve nežli bude pozdě. Počnete užívati Scott's dneš — jest světo-známy. Žádný alkohol

Scott & Bowne, Bloomfield, N. J. 16-4

Vešce k nasazování od S. C. Buff Orpington slepic prodává LUDVIK LUXA, Howells, Nebraska

nepřišli dokud už nezkusili všechno ostatního, a dokud obyčejně nebylo již pozdě na cokoli vůbec. Není tedy divu že tedy skorem každý na operaci zemřel; příčinou smrti nebyla operace, nýbrž dlouhé odložení operace. Tímto se ale lidé naučili neodkládati (učili se pomalu; lidé se vždy pomalu učí novým věcím); naučili se neodkládati operaci až už se stal stav beznadějným. Když se dokázate že věsnou operaci se dá zachrániti život, teprve začalo případů této nemoci "přibývatí" — poněvadž lékaři po nich dávali pozor, poznávali jejich bezpečně, když jim našli tak jí určitě pojmenovali, svým pravým jménem a patřičně s ní jednali.

Za druhé, musíme se zmíniti že jsou někteří lékařští spisovatelé kteří skutečně myslí že případů zánětu slepého střeva jest skutečně časem více. Toto jest doposud těžko dokázati, neb teprve se tuze krátou dobu udržují přesně a správně číselné záznamy o této nemoci. Takhle za padesát let bude možno skutečně říci jest-li jí mezi lidmi přibývá. Ti kteří toto tvrdí, tomu připisují všeliké příčiny; že je to způsobeno stálou zácpou (které mezi lidmi skutečně přibývá následkem změny potravin a zaměstnání lidí; používá se více sytých jídel, a koná se více sedavé práce. Následkem toho se zdržují v střevě bakterie a škodlivé látky vytvořovány rozkladáním potravin. Někteří to svádí úplně na jídlo, tvrdí, že bnd' změněnými způsoby vaření jídel, těžšími a méně zdravými jídly, neb chvatačnými způsoby u stolu v Americe obvyklými, neb častým a přílišným přejídáním, jež je tuze obvyklé, a mnohými jinými příčinami, že se způsobí v těle zvýšená náchylnost k této nemoci.

České jméno "zánět slepého střeva" jest vlastně nesprávné. "Slepé střevo" čili anglicky "caecum" jest belký, slepý konec velkého střeva, na způsob pytle, na pravé a dolejší straně břišní dutiny. Toto bývá také někdy zapálené, ale nedává také příznaky jako shora udaná nemoc; není nebezpečné, a celkem jest to nepatrný stav který skorem vždyk přejde bez příznaků a pacient ani neví že byl nemocen. Však, u dolejšího konce slepého střeva jest červovitý přívěšek (vermiform appendix), který jest spojen s vnitřkem slepého střeva a malým otvorem. Tento přívěšek jest tak tlustý jako obyčejná dřevěná tužka, a od třech do pěti paleů dlouhý. Tento, když se zapálí, způsobuje tak zvaný "appendicitis" který zavíjuje tolik operací.

K čemu jest tento červovitý přívěšek? Co jest jeho účel v těle lidském? To jsou otázky jež často slyšíme. Užitného účelu v těle nemá žádného, ale jeho přítomnost v těle se dá vysvětliti. Tento malý kousek, v slouhu stejný jako střevo, jest pozůstatý zbytek, čili stopa, po ústrojí které je v nižších tvorech lépe vyvinuto. U koně jest appendix jako velký pytel do něž se vejde několik kvartů; u zajíce jest appendix tak velký jako celé velké střevo. U všech bylinožravých zvírat jest velký, poněvadž jest ho potřeba aby se v něm potrava zdržela delší dobu, jak jest potřeba k dokonalému ztrávení. U psů a masožravých zvírat jest příměrně menší, ale přece větší nežli u člověka. Člověk jest živ na ležci, výživnější, uměle připravované stravě, a nemá tohoto ústrojí zapotřebí; proto z'áci důležitost, a jest tak malinké; a protože se může člověk právé tak dobře, ba i lépe odhývati, když je lékař operaci vyjme.

Zajímavé jest na to pohlédnouti jak se jednotlivá ústrojí z lidského těla ztráčí, neb se v něm vyvinují. Když jest jistého těla potřeba, tedy tomu jednotlivě který je má dobře vyvinutě dobře prospívá, a je zdravější a lépe na tom nežli ten který je má špatněji vyvinuté. Tedy ten člověk spíše a snadněji přežije veskeré nepříznivé vlivy které pracují proti blahobytu našeho plemene, vzdoruje jim, zůstane na živu, odevzdá

svoým potomkům tu náchylnost, ten směr k dalšímu vyvinutí tohoto ústrojí; kdežto ten jednotlivce u něž jest toto ústrojí původně špatněji vyvinuté jest v nevýhodném postavení vůči svým okolnostem, snadněji jím podlehne, a nenechá za sebou potomky, a tedy kmemy s tímto ústrojím nevyvinutým, se ztrácejí. Tímto způsobem pracuje příroda k zbavení člověka červovitého přívěšku k slepému střevu. Čím jest tento přívěšek delší a větší, tím je v něm více příležitosti k zánětu, poněvadž se v něm zdržuje více nákladivého a dráždivého obsahu. Příroda to má tak zařizené, že když člověk tento přívěšek nepotřebuje, aby ti lidé s dlouhým a velkým podlehli zápalu jeho a zemřeli, a tato vlastnost aby se z plemene ztratila; kdežto lidé s krátkým přívěškem a nepatrným, ujdou této nemoci, a jejich potomci po nich zdědí tu vlastnost mítí přívěšek menší a kratší. Tímto způsobem zahynuti chybujících a vytrvání schopných mění příroda své tvary přes nesčíslná pokolení a stále se zlepšuje.

Však, příchodem lékařské vědy a chirurgického umění, se přírodě tento vývin poněkud porušil. Se vzrůstem vzdělání, přikládá se více důležitosti jednotlivé osobě. Pouze v nutném nebezpečí vydáje se obětí jednotlivce za dobro kmemy. Když se některému jednotlivci vyjme přívěšek k slepému střevu, jest tento zbaven příčiny přírodní k jeho odstranění z našeho středu. On však touto operací neztratil dědičnou náchylnost k dlouhému přívěšku; potomci jednorukého člověka mají přece dvě ruce; a potomci operovaného mohou mítí přívěšky třeba ještě delší nežli dříve. Tímto způsobem vidíme že kazíme přírodě její plány na zlepšování lidstva; však tomu není žádná pomoc, neb žádný jednotlivce si nedá říci aby se nechal zemřiti od zánětu přívěšku k slepému střevu, za příčinu aby ubral z plemene osobu s náchylností k velkému vzoru tohoto škodlivého ústrojí.

A nyní, co jest původ nebo příčina tak zvaného zánětu slepého střeva? Tímto míníme vlastně, co jest původ a příčina zánětu červovitého přívěšku a slepého střeva? Tento je dvojího druhu. Pravili jsme že jest často zánět pravého slepého střeva, ale tento nemá žádné zlé účinky neb příznaky, poněvadž jest dosti místa aby mohl bez bolesti a bez obtíží oteci, a dobrý odvod na patologické odměšky zápalu. Když však tento zápal se rozšíří a dostane se do vnitřku přívěšku, jsou hned z toho obtíže. Dutina přívěšku jest malá, a otvor do slepého střeva jest ještě menší, a když vnitřní blány zápalem otečou, jest otvor zaepán, a zamezen výstup slizu neb hnisu který se uvnitř tvoří. A toto uzavření škodlivých patologických látek uvnitř tvoří celou vážnost a nebezpečí této nemoci. Nejdříve to způsobuje horečku. Tato však vystoupí v začátečních nemoci, nežli se objeví ostatní příznaky, a proto ji často nezpozorujeme; neb když se nemoc zhorší, také horečka někdy klesne. (Dokončení příště.)

Edison prý pracuje na novém válečném vynálezu. Tajná práce velického vynálezce vzbuzuje domněnku, že pracuje na novém válečném přístroji.

Orange, N. J. — Thomas A. Edison pracuje v zvláštní laboratoři ve spojení s vřídými odborníky. Pracuje se dlouho do noci, ale o se jedná, jest tajemství. — Strážce hlídají pozemek všechen čas. Edison jest předsedou poradního výboru námořnictví. Blíže Edisonské dílny jest velká budova z železného prohybaného plechu, s okny zaměřenými. Z dobrého pramene příšla zpráva, že pan Edison pracuje na modelu velkého ponorné lodi. Jistá osoba, stojící v úzkém styku s věcí, pravila, že p. Edison se velice zajímá o vynález, kterýmž by bylo docíleno, aby operátor podmorského člunu mohl viděti do velké dálky, ale svět-

lo jím pouštěné by nebylo viditelné. Před nedávnem se pan Edison vyjádřil, že jest zapotřebí vynalézt něco, o čemž ještě nikdo nemá ani tušení. Možná, že nyní pracuje na něčem podobném.

— Nenažývej se chudým, protože tvoje sny se nespíňují; skutečně chudým jest jen ten, komu se nic nespíňo.

— Pod nízkým strojem vysoko neskákej.

DR. E. F. ZOERB
lékař a ranhojič
CLARKSON, - NEB.
Úřadovna nad restaurantem Kubka a Saundersa na hlavní ulici.
Telefon číslo 88.

Dr. S. G. Allen
LEKAŘ A RANHOJÍČ
v Clarkson, Nebraska.
K najiti v jich úřadovně nad lékárnou Kozovou neb v lékárně

Dr. F. J. KALAL,
Český lékař a operátor
Dle lékařské etikety neoznamují své pacienty v časopisech. Tel. úřad 45.
Úřadovna nad obchodem A. J. Karla.
CLARKSON, NEBRASKA

Dr. O. P. Schnetzky
lékař a operátor
Úřadovna v budově First Nat. Banku
Zkušená ošetřovatelka vždy při ruce.
SCHUYLER, NEBRASKA

Dr. A. J. Knight
lékař a ranhojič
v Howells, - Nebraska
Úřadovna jeho nalezá se v Kovářově budově. Telefon číslo 96.

Dr. H. D. Meyer,
lékař a ranhojič
v HOWELLS, NEB.
Jeho úřadovna nalezá se v domě p. Jos. B. Svobody t. j. druhé dveře poledně od obchodu p. J. E. Šindeláče. : 28

Severův český kalendář
na rok 1917 jest již hotov! Žádejte jej v lékárnách. Jest zdarma. Nemá-li jej váš lékárník, pište přímo nám.

KAŠEL

jest obyčejně jedním z nejnámějších příznaků při zápalu průdušek, křečovitém záskrtu a chřipce. Abyste kašel ten zastavili a tak rychle úlevy získali, berte

Severův Gothardský olej
(Severa's Gothard Oil) jest výtečný liniment proti poruchám bolestem a křečem, při nastužení, revmatismu a otokách.
Cena 25 a 50c.

SEVERŮV BALSÁM PRO PLÍCE

(SEVERA'S BALSAM FOR LUNGS).

Dítka, tak jako dospělí, mohou jej bráti, ano i nemluvnatům velmi dobře prospívá. Jest velmi příjemné chuti. Berte jej při kašli, nastuzenínách, chraptivosti, bolavém hrdle, kašli při zánětu průdušek, křečovitém záskrtu a při kašli z chřipky. Ceny 25 a 50 centů.

Ptejte se vždy o Severův léky v lékárnách. Neberte však nápodobeniny a náhražky. Žádejte výslovně jen Severův léky. Kdyby je váš lékárník neměl, objednejte si je přímo od

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

Dr. K. H. Breuer
Specialista na ženské nemoci, a operační případy.

Dr. Mil. J. Breuer
Specialista na vyzietování a léčení těžkých vnitřních nemocí.

Pokoje 216 v Security Mutual budově 12 tá a O ulice
Lincoln, :: Nebr.
Pište nám neb přijďte.

W. B. Sadilek,
Český právník
a bondování abstraktor

SCHUYLER, NEBRASKA
Room 2. P. O. Building

FRANK HAMPL,
— registrovaný —

OPTIK
státu Nebraska.

Jsem vždy připraven každému posloužiti se vším co do oboru toho to náleží. Navštivte mne v mé zlatnickém obchodu
v Howells, - Nebraska
Dopisujte do tohoto listu. Učíníme jej tím zábavnějším.

Dr. J. W. Koutský
ČESKÝ LÉKAŘ

Prakti svou obmezují výhradně na nemoci a prošetření laboratoře k rozpoznání a léčení nemocí vnitřních a operačních. — Ordinuje dopoledne v nemocnici a odpoledne od 2 do 6 hodin v úřadovně č. 405 No 24. Str.

DR. J. J. WARTA,
český specialista v nemocech očí, uší, nosu, hrdla a upravování brjeli. 51
322 Rose Building
OMAHA, :: NEBRASKA.

R. S. HART, M. D.
lékař a ranhojič
Zvláštní pozornost věnuje přípravě a výměně a prohlídce očí. — Tel. 982.
SCHUYLER, NEBRASKA

WALTER C. HRONEK
právní zástupce
Všem právníckým záležitostem věnuje se ta nejlepší pozornost. Telefon 90. (9)
Schuyler, Nebraska

High Speed Gears Enclosed in Oil-Tight Dust-Proof Case

Model C 12-20
Pulls three 14-inch bottoms plowing about an acre an hour.

Made by the Rock Island Plow Company

Heider

HERE is the tractor that will do all your work and outlast any other tractor made—the famous Heider 4-wheel, 4-cylinder, All Purpose Tractor. Proved by nine years of actual field work.

Come in and talk over the sturdy, durable Heider. With its few high speed gears running in oil—enclosed in an oil-tight, dirt-proof case—with the famous Heider friction drive which means more power with less expense—with the powerful heavy-duty Waukesha motor that runs on either low-priced kerosene or gasoline—it is the lowest-priced tractor, when price is measured by service.

Come in and get all the details on the tractor—the one real all purpose tractor.

12 H.P. on the Drawbar **20 H.P. on the Belt**

Bukáček & Zrůst,

CLARKSON, : NEBRASKA.